

VIII. PHẨM PHƯỚC TỤ

01

Trời Đế Thích bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Nếu các thiện nam, thiện nữ v.v... nào muốn thường được thấy sắc thân, pháp thân của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ở mười phương vô lượng, vô số thế giới thì nên đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm, chí tâm lắng nghe, thọ trì, đọc tụng, tinh cần tu học, suy nghĩ đúng lý, viết chép, giảng giải, tuyên thuyết, lưu truyền rộng rãi, là các thiện nam, thiện nữ v.v... này đã thường được thấy sắc thân, pháp thân của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác ở mười phương, lần lần tu hành mau chóng viên mãn Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm. Khi ấy phải nên đem pháp tánh tu tập này quán niệm Phật.

Bạch Thế Tôn! Tất cả pháp tánh tóm lược có hai loại: Một là hữu vi, hai là vô vi.

Sao gọi là pháp tánh hữu vi? Đó là trí pháp nội Không cho đến pháp vô tính tự tính Không; trí bốn niệm trụ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng; trí pháp thiện, pháp bất thiện; trí pháp hữu ký, pháp vô ký; trí pháp hữu lậu, pháp vô lậu; trí pháp hữu vi, pháp vô vi; trí pháp có tội, pháp không tội; trí pháp thế gian, pháp xuất thế gian; trí pháp tạp nhiễm, pháp thanh tịnh. Các môn trí vô lượng như thế đều gọi là pháp tánh hữu vi.

Tại sao gọi là pháp tánh vô vi? Đó là tất cả pháp không sanh, không diệt, không trụ, không khác, không nhiễm, không tịnh, không tăng, không giảm, vô tướng vô vi, không tánh tự tánh. Như vậy gọi là pháp tánh vô vi.

Các thiện nam, thiện nữ v.v... này nên dùng hai loại pháp tánh như thế đối với chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác mà tùy tu niệm Phật.

Bấy giờ, Phật bảo trời Đế Thích:

- Đúng vậy! Đúng vậy! Đúng như lời ông nói. Kiền-thi-ca! Chư Phật ở đời quá khứ, vị lai, hiện tại, đều nương tựa Bát-nhã ba-la-mật-đa mà đã chứng, sẽ chứng, hiện chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thanh văn đệ tử chư Phật ở đời quá khứ, vị lai, hiện tại đều nương tựa Bát-nhã ba-la-mật-đa mà đã chứng, sẽ chứng, hiện chứng quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán. Độc giác ở đời quá khứ, vị

lai, hiện tại đều nương tựa Bát-nhã ba-la-mật-đa mà đã chứng, sẽ chứng, hiện chứng Độc giác Bồ-đề. Vì sao?

Kiều-thi-ca! Vì trong tạng bí mật Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm, cho đến pháp tương ưng với ba thừa như đã nói đây đều dùng vô sở đắc làm phương tiện; dùng vô tánh vô tướng làm phương tiện; dùng vô sanh, vô diệt làm phương tiện; dùng vô nhiễm, vô tịnh làm phương tiện; dùng vô tạo, vô tác làm phương tiện; dùng không nhập, không xuất làm phương tiện; dùng không tăng, không giảm làm phương tiện; dùng không thủ, không xả làm phương tiện. Nói như thế đều y vào thế tục, không y vào thắng nghĩa. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm không phải Bát-nhã ba-la-mật-đa. Chẳng phải là phi Bát-nhã ba-la-mật-đa. Chẳng phải bờ này, chẳng phải bờ kia, chẳng phải giữa dòng, chẳng phải đất liền, chẳng phải nước, chẳng phải cao, chẳng phải thấp. Chẳng bình đẳng, chẳng bất bình đẳng. Chẳng hữu tướng, chẳng vô tướng. Chẳng thế gian, chẳng xuất thế gian. Chẳng hữu lậu, chẳng vô lậu. Chẳng hữu vi, chẳng vô vi. Chẳng thiện, chẳng bất thiện. Chẳng hữu ký, chẳng vô ký. Chẳng quá khứ, chẳng vị lai, chẳng hiện tại.

Kiều-thi-ca! Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm không cùng với pháp chư Phật, không cùng với pháp Bồ-tát, không cùng với pháp Độc giác, không cùng với pháp Thanh văn, cũng không lìa bỏ các pháp phàm phu.

Khi ấy, trời Đế Thích lại bạch Phật:

- Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm là đại Ba-la-mật-đa, là vô thượng Ba-la-mật-đa, là vô đẳng đẳng Ba-la-mật-đa. Khi các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm, tuy biết cảnh giới sai biệt tâm hành của tất cả hữu tình, nhưng không đắc ngã, không đắc hữu tình, cho đến không đắc người biết, người thấy. Cũng không đắc sắc, thọ, tưởng, hành, thức, cho đến không đắc lục xúc làm duyên sanh ra các thọ. Cũng lại không đắc bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Như vậy cho đến không đắc mười tám pháp Phật bất cộng và vô lượng, vô biên các Phật pháp khác. Vì sao? Vì chẳng phải Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm đối với tất cả pháp dựa vào có sở đắc mà xuất hiện. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm hoàn toàn không tự tánh cũng bất khả đắc. Có thể được sở đắc và hai chỗ y cứ là tánh tướng đều không, bất khả đắc.

Phật bảo trời Đế Thích:

- Đúng vậy! Đúng vậy! Đúng như lời ông nói. Kiều-thi-ca! Các Đại Bồ-tát dùng vô sở đắc làm phương tiện, tu học Bát-nhã ba-la-mật-

đa thậm thâm lâu dài, Bồ-đề và Tát-đỏa còn không chứng đắc, huống chi là chứng đắc Đại Bồ-tát? Đã không chứng đắc Đại Bồ-tát thì lấy đâu đắc pháp Đại Bồ-tát? Pháp Đại Bồ-tát còn không chứng đắc, huống chi là chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật.

Trời Đế Thích lại bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Các Đại Bồ-tát chỉ nên tu Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm, hay cũng nên tu năm Ba-la-mật-đa?

Phật bảo:

- Các Đại Bồ-tát dùng vô sở đắc làm phương tiện, tu đủ sáu pháp Ba-la-mật-đa. Khi tu bố thí thì không thấy có vật cho, không thấy người cho, và không thấy người nhận.

Khi tu tịnh giới không thấy giới để tịnh, không thấy người trì giới, không thấy người phạm giới.

Khi tu an nhẫn thì không thấy được an nhẫn, không thấy người an nhẫn, không thấy người sân giận.

Khi tu tinh tấn không thấy sự tinh tấn, không thấy người tinh tấn, không thấy người giải đãi, không thấy việc làm phải nên tinh tấn, không thấy thân hoặc tâm có thể làm.

Khi tu tịnh lự không thấy tịnh lự, không thấy người tịnh lự, không thấy người toán loạn.

Khi tu Bát-nhã không thấy Bát-nhã, không thấy người trí tuệ vi diệu, hoàn hảo, không thấy người nhiều ác tuệ, không thấy sự quán sát sai biệt về tánh tướng các pháp của Bát-nhã.

Lại nữa, Kiều-thi-ca! Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm của các Đại Bồ-tát là ánh sáng, là bậc hướng dẫn để tu tập tất cả Ba-la-mật-đa, không chỗ chấp trước khiến mau chóng được viên mãn.

Lại nữa, Kiều-thi-ca! Các Đại Bồ-tát đối với tất cả pháp dùng vô sở đắc làm phương tiện, Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm là ánh sáng, là bậc hướng dẫn, tuy quán sát các pháp mà không chỗ chấp trước khiến cho sự tu tập mau chóng được viên mãn. Nghĩa là dùng vô sở đắc làm phương tiện, Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm làm ánh sáng, làm bậc hướng dẫn, tuy quán các uân, các xứ, các giới, cho đến trí nhất thiết tướng mà không chấp trước. Do nhân duyên này khiến cho sự tu tập mau được viên mãn.

Kiều-thi-ca! Cũng như thân, nhánh, lá, quả, hạt, cọng, hoa của các cây ở châu Thiệm-bộ, tuy các hình sắc không đồng mà bóng mát của chúng hoàn toàn không sai biệt, là chỗ quay về của các công đức lớn. Năm Ba-la-mật-đa trước cũng vậy, tuy mỗi loại có khác, nhưng

do sự nhiếp thọ của Bát-nhã ba-la-mật-đa, hồi hướng trí nhất thiết trí, dùng vô sở đắc làm phương tiện, các tướng sai biệt hoàn toàn bất khả đắc, là chỗ nương tựa cho các công đức lớn.

Lúc đó, trời Đế Thích lại bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm, thành tựu công đức thù thắng rộng lớn, thành tựu tất cả công đức thù thắng, thành tựu viên mãn công đức thù thắng, thành tựu vô lượng công đức thù thắng, thành tựu vô số công đức thù thắng, thành tựu vô biên công đức thù thắng, thành tựu vô đẳng công đức thù thắng, thành tựu vô tận công đức thù thắng.

Nếu các thiện nam, thiện nữ v.v... nào viết chép Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm như vậy, dùng các vật báu để trang nghiêm, thọ trì, đọc tụng, cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen, y như kinh đã nói, suy nghĩ đúng lý. Hoặc có thiện nam, thiện nữ v.v... cũng viết chép Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm như vậy, còn dạy cho người khác thọ trì và lưu truyền cùng khắp. Trong hai phước này, phước nào nhiều hơn?

Bấy giờ, Phật bảo trời Đế Thích:

- Ta hỏi lại ông, nên trả lời theo ý ông. Nếu có các thiện nam, thiện nữ v.v... nào thỉnh được Xá-lợi Phật của người khác, đựng vào trong hộp báu, để chỗ cao hơn. Lại đem các loại tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen.

Cũng có các thiện nam, thiện nữ v.v... khác, thỉnh Xá-lợi Phật rồi phân phát cho người khác chùng bằng hạt cải, những người kia cung kính lãnh thọ và đặt chỗ an ổn đúng như pháp. Lại dùng vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen. Ý ông nghĩ sao? Hai phước đức này, phước nào thù thắng hơn?

Trời Đế Thích bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Theo con hiểu nghĩa Phật dạy, hai phước đức đó, thì phước đức sau thù thắng hơn. Vì sao? Chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác vì các loại hữu tình mà dùng tâm đại bi, nên đối với Xá-lợi của chư Phật ai cúng dường, cung kính thì được cứu độ.

Khi Như Lai sắp vào Niết-bàn dùng sức Tam-ma-địa như Kim cương đập vỡ thân kim cương thành nhiều mảnh như hạt cải. Lại dùng thân lực gia trì đại bi sâu rộng, khiến cho sau khi Như Lai nhập Niết-bàn, số lượng Xá-lợi Phật nhiều viên như hạt cải, nếu ai cúng dường, cung kính đạt được vô biên phước đức. Hưởng thọ nhiều an lạc thù thắng ở trong trời, người, cho đến sau cùng chấm dứt được các khổ.

Cho nên người đem Xá-lợi Phật cho người khác thì phước đức thù thắng hơn.

Phật khen trời Đế Thích:

- Lành thay! Lành thay! Đúng như lời ông nói. Kiền-thi-ca! Đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa, nêu tự thọ trì cúng dường, cung kính, lưu truyền rộng rãi cho người khác. Hai phước này, phước sau nhiều hơn. Vì sao? Vì do sự trao truyền cho người khác, nên vô lượng, vô số hữu tình được lợi ích an lạc.

Lại nữa, Kiền-thi-ca! Nếu có người đối với nghĩa lý Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm đã thuyết mà như thật phân biệt giải thích cho người, giúp cho họ được giải thoát, đạt được phước đức thù thắng hơn cả trăm ngàn phần công đức của người lưu truyền. Cung kính Pháp sư này như cung kính Phật, cũng như phụng sự, tôn kính người Phạm hạnh. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm tức là chư Phật, chư Phật tức là Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm.

Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm không khác chư Phật, chư Phật không khác Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm. Vì sao? Vì chư Phật ba đời đều nương tựa Bát-nhã ba-la-mật-đa mà tinh cần tu học, chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bậc phạm hạnh, nên biết tức là trụ ở Đại Bồ-tát Bất thối chuyển. Đại Bồ-tát cũng nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa mà tinh cần tu học, chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Hàng chủng tánh Thanh văn cũng nương tựa Bát-nhã ba-la-mật-đa mà tinh cần tu học, đắc quả A-la-hán.

Hàng chủng tánh Độc giác cũng nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa mà tinh cần tu học, chứng đắc Độc giác Bồ-đề.

Bậc chủng tánh Bồ-tát cũng nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa mà tinh cần tu học, vượt qua các hàng Thanh văn, Độc giác v.v..., chứng nhập Chánh tánh ly sanh của Bồ-tát, lần lần tu hành tất cả Bồ-tát hạnh, được trụ ở Bồ-tát Bất thối chuyển.

Vì vậy, Kiền-thi-ca! Nếu các thiện nam, thiện nữ v.v... nào muốn dùng vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen vị Phật hiện tại, thì nên chép kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm, dùng vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen.

Kiền-thi-ca! Khi vừa chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, ta quán sát nghĩa này nên suy nghĩ: Ta nên y chỉ vào ai để an trụ? Ai xứng đáng lãnh thọ sự cúng dường, cung kính của Ta? Khi

ngĩ như vậy, hoàn toàn không thấy trời, Ma phạm, người chẳng phải người v.v... nào bằng Ta huống gì là hơn Ta. Ta lại suy nghĩ: Ta nên y chỉ vào pháp quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà Ta đã chứng. Pháp này thậm thâm, tịch tịnh, vi diệu. Ta sẽ y chỉ pháp này để an trụ, cúng dường, cung kính đó là Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm.

Kiều-thi-ca! Ta đã thành Phật còn nương vào Bát-nhã ba-la-mật-đa cúng dường, cung kính, hướng chi các thiện nam, thiện nữ v.v... muốn cầu quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà lại không nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm để tinh cần tu học, cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen? Vì sao? Kiều-thi-ca! Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm có thể sanh ra chúng Đại Bồ-tát. Từ chúng Đại Bồ-tát này sanh ra chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Lại nương tựa vào chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác mà Thanh văn, Độc giác được sanh ra.

Vì vậy, Kiều-thi-ca! Nếu Bồ-tát thừa, Độc giác thừa, Thanh văn thừa, các thiện nam, thiện nữ v.v... đều phải tinh cần tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa, dùng vô lượng thứ tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen. Vì sao? Vì Thanh văn, Độc giác và Bồ-tát thừa cốt yếu nương tựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa để tinh cần tu học đạt đến cứu cánh.

Lại nữa, Kiều-thi-ca! Nếu các thiện nam, thiện nữ v.v... nào giáo hóa các loại hữu tình ở châu Thiệm-bộ, đều làm cho họ an trụ nơi mười thiện nghiệp đạo. Ý ông thế nào? Các thiện nam, thiện nữ v.v... này do nhân duyên đó mà được nhiều phước đức chẳng?

Trời Đế Thích bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thế Tôn! Rất nhiều.

Phật dạy:

- Kiều-thi-ca! Nếu các thiện nam, thiện nữ v.v... nào viết chép kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm, đọc tụng cho người, hoặc viết chép lưu truyền rộng rãi thì các thiện nam, thiện nữ v.v... này phước đức được nhiều hơn trước. Vì sao? Kiều-thi-ca! Vì trong tạng bí mật Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm cho đến tất cả pháp vô lậu, các thiện nam, thiện nữ v.v... đã học, đang học, sẽ học trong đó; hoặc đã nhập, đang nhập, sẽ nhập Chánh tánh ly sanh của chủng tánh Thanh văn, lần lần cho đến đã chứng, đang chứng, sẽ chứng quả A-la-hán; hoặc đã nhập, đang nhập, sẽ nhập Chánh tánh ly sanh của chủng tánh Độc giác, lần lần cho đến đã chứng, đang chứng, sẽ chứng Độc giác Bồ-đề; hoặc đã nhập, đang nhập, sẽ nhập Chánh tánh ly sanh của

chúng tánh Bồ-tát, lần lần tu hành các Bồ-tát hạnh, đã chứng, đang chứng, sẽ chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Kiều-thi-ca! Trong tạng bí mật Bát-nhã ba-la-mật-đa thậm thâm đã thuyết tất cả pháp vô lậu, đó là bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa; pháp nội Không cho đến pháp vô tính tự tính Không; chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghi; cảnh giới đoạn cho đến cảnh giới vô vi; Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo; bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo; bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc; tám giải thoát, chín định thứ đệ; pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyện; Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa; Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa; năm loại mắt, sáu phép thần thông; mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng; pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả; tất cả pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa; trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng; vô lượng, vô biên Phật pháp khác đều là tất cả pháp hữu lậu được thuyết trong đây.

Quyển thứ 503
HẾT